

jævnlig havde udøvet i Hovedstrømmen, blandt andet ogsaa var blevet foretaget med Vaad, hvilket Redskab maa anses at henhøre til dem, hvis Brug i Hovedstrømmen Fiskegaardens Gjer er berettiget til at modsætte sig, bleve de for deres saaledes forøvede Indgreb i Fiskegaardens Rettigheder ansete med Vøder.

De i denne Dom indeholdte Udtalelser ligge ogsaa til Grund for en af Højesteret den 12te Juni 1895 affagt Dom, der tillige statuerer, at Fisseriloven af 1888 ikke har gjort nogen Forandring i de Fiskegaardens tilkommende særlige Rettigheder, hvorhos det i samme Dom udtales, at de Højesteret foreliggende Oplysninger ikke besjæ til at antage, at der tilkommer Randers Købstads Borgere særlige Fisserettigheder i Randers Fjord og Gudena.

Endelig er det i mange Domme, saaledes ogsaa den sidstnævnte Højesteretsdom, forudsat, at under de Redskaber, hvis Brug Fiskegaardens Gjer er berettiget til at forbyde, ogsaa maa henregnes de saakaldte Toggergarn, der bestaa af et fintraadet, som Regel ca. 90 à 100 Fod langt Garn, paa begge Sider omgivet af en saakaldet Grime eller et Næt med meget store Masser af noget sværere Traad end selve Garnets.

Trods de saaledes foreliggende Udtalelser af Højesteret har den Fiskegaardens tilkommende særlige Ret i en Arrække været og vedbliver fremdeles at være Genstand for ulovlige Indgreb. Dels sker det nemlig jævnlig, at Fisserne ved Fjorden i Sejlbybet fange Laks og Ørred med Garn, som efter Højesteretsdommen ikke ere tilladte, men navnlig drives det ulovlige Fisseri af Personer af Arbejderklassen fra Randers og Omegn paa Strækningen fra Randers til Fiskegaarden, hvor Fisseriet efter Laks og Ørred paa Grund af Forholdene er mest lønnende, og det uagtet disse Personer, hvis egentlige Næringsvej ikke er Fisseri, overhovedet ingen Ret have til Fisseri af nogen som helst Art i den paa-gældende Strækning, da Fisseriet med den af Fiskegaardens særlige Ret flydende Indskrænkning maa anses at tilkomme Lodssejerne.

Det er, uagtet det gentagne Gange og paa forskellig Maade har været forsøgt at hæbde Fiskegaardens Gjers Ret, samtidig med, at de nugældende Fredningsbestemmelser søgtes overholdte, ikke hidtil lykkedes at gøre en Ende paa disse Ulovligheder, og der er herved i Marenæs Løb fremkaldt en Tilstand, der ikke alene er ødelæggende for Gjereren, hvem der allerede ved Fisserilovens Bestemmelser om Fiskegaardens Oplukning fra Lørdag til Mandag og de øvrige Fredningsbestemmelser, er forvoldt et betydeligt Tab, uden at han har faaet nogen Erstatning herfor, men tillige nedbrydende for den Respekt, der bør være til Stede for de gældende Love og de trufne Retsafgørelser, ligesom den endelig har bevirket, at Fisseriet af Laks og Ørred utvivlsomt er i stærk Tilbagegang, idet det udøves uden Hensyn til Fredningsbestemmelserne og uden Hensyn til, hvad Fiskebestanden kan taale.

Den eneste Maade at raade Bod paa disse uheldige Forhold vil formentlig være, at Staten overtager Fiskegaarden og ordner Sagen saaledes, at der samtidig med dens Benyttelse til Fangst og til Udflækning tilstaas Beboerne en vis begrænset Ret til ogsaa at fiske Laks og Ørred, idet det derved formentlig vilde kunne opnaas, at Misfornøjelsen med Fiskegaardens Privilegium bortfaldt, at den Ret, som til Dels maa siges at være tilføjet Laksgaardens Gjer, ophævedes, at der etableredes et kraftigt Opshyn, som var i Stand til at overholde Fredningsbestemmelserne, saa at den ulovlige Retsstilstand ophørte, samt at der dels herigennem, dels ved kunstig Udflækning kunde sørges for en Retablering af Fiskebestanden til Fordel for den langs Vandarealet boende Fisserbefolkning. Endelig kunde der ved Statens Overtagelse af Fiskegaarden ventes en Afhjælpning af de Klager, der ere fremkomne over, at Fiskegaarden skulde hindre Vandets fri Flugt til Skade for de omliggende Enge, idet Staten kunde foranledige de Sand- og Dyndbaner, der danne sig foran og ved Fiskegaarden, oprensede. Besiddelsen af en saadan Fisserianstalt vilde formentlig ogsaa i og for sig være af Interesse for Staten for derfra at kunne lede de forskellige videnskabelige og praktiske Undersøgelser, som ville være nødvendige, hvis der skal søges udrettet noget for Ferskvandsfisseriet i det hele.

Fiskegaarden med Tilliggende vil formentlig kunne erhverves for en Sum af 150,000 Kr. foruden Omkostninger ved Overdragelsen m. v., og ved Købet maatte det tillige betinges, at de forskellige af Fiskegaarden i Tidernes Løb indkøbte Laksgaardensrettigheder paa andre Steder i Aaen eller Fjorden medfulgte. Foruden Frisenbold Fiskegaard fandtes der nemlig tidligere flere andre Laksgaardene i Aaen og Fjorden, men af disse drives for Tiden kun 3, nemlig Brødrene Ovesens to Fiskegaardene Nord for det gamle Sejløb mellem Tøjhusshaven ved Randers og Tjæreby Skel og Mathias Bings Fiskegaard, Skibengaarden kaldet, Nord for Sejløbet omtrent ud for Tjæreby. I denne